

De WMO wijzigingen in de toetsingspraktijk

Veel kind, weinig volwassene?

Martine C. de Vries, MD, PhD

Sectie Ethiek & Recht

Disclaimer

De standpunten verwoord tijdens deze presentatie zijn op persoonlijke titel en vertegenwoordigen niet de mening van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK)

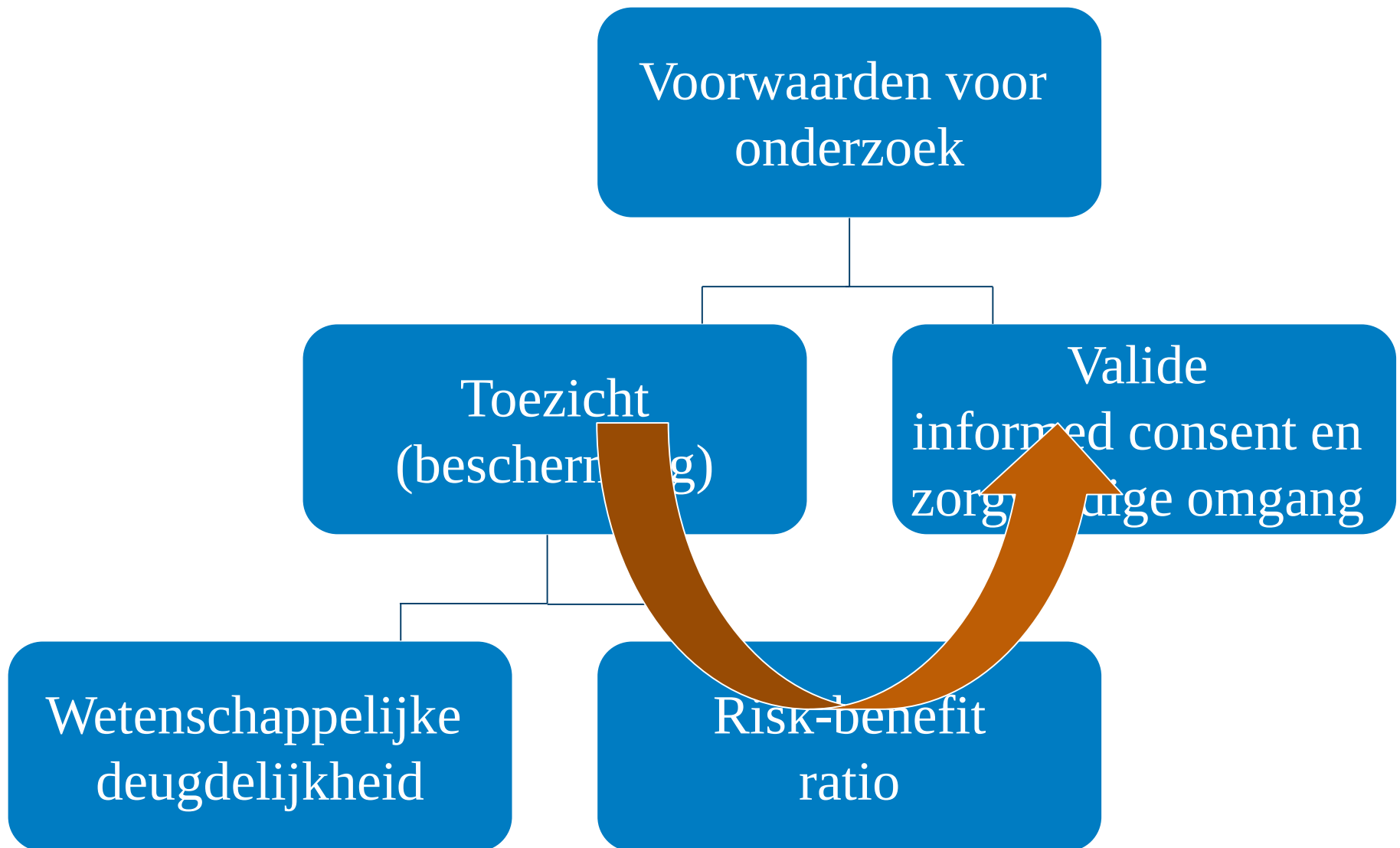
(potentiële) Belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	Bedrijfsnamen
• Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk...	• ZonMW (project R. Grootens) • • •

WMO wijzigingen

Onderzoek met **kinderen** en **wilsonbekwamen** is toegestaan:

- indien 'het onderzoek slechts een minimaal risico en een minimale belasting inhoudt in vergelijking met de standaardbehandeling van de aandoening van de proefpersoon in het geval van wetenschappelijk onderzoek dat niet aan de betrokken proefpersoon zelf ten goede kan komen'.
- Geen standaardbehandeling: indien 'het onderzoek slechts een minimaal risico en een minimale belasting inhoudt gezien de aard en ernst van de aandoening van de proefpersoon in het geval van wetenschappelijk onderzoek dat niet aan de betrokken proefpersoon zelf ten goede kan komen'.
- Leeftijdsgrens van 18 naar 16 jaar

2 pijlers van ethische aanvaardbaarheid onderzoek

Standpunt van de minister

Bij de inclusie van individuele kinderen beoordelen of deelname van het betreffende kind, gelet op de individuele situatie en belastbaarheid van het kind, proportioneel is

Ouders (en kind) bij deze proportionaliteitsafweging betrekken

Onderzoek bij kinderen moet worden uitgevoerd in een omgeving waarin professioneel gewerkt wordt in een kindvriendelijke setting

Kind is naast een object van bescherming ook een subject is met eigen opvattingen, zoals altruïsme

Maar waar is de volwassen wilsonbekwame gebleven?

Of beter nog:

De volwassene die niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen ter zake?

Leidraad voor medisch-wetenschappelijk onderzoek bij ouderen

Maar die andere wilsonbekwamen dan?

- Bij ernstig verstandelijke beperking (nooit wilsbekwaam geweest)

Deze gedragscode is opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Artsen in de Zwakzinnigenzorg (NVAZ) en gepubliceerd in het TVAZ: Tijdschrift van de Vereniging van Artsen in de Zwakzinnigenzorg (voorheen het Tijdschrift voor de Vereniging van Artsen in de Zorg voor mensen met een verstandelijke handicap) van 1999, nummer 17 (3).

- Tijdelijk wilsonbekwamen (onderzoek in de spoedzorg, in de neurologie, in de psychiatrie...)
- Op latere leeftijd (maar niet dementieel) permanent wilsonbekwamen

En andere kwetsbare groepen?

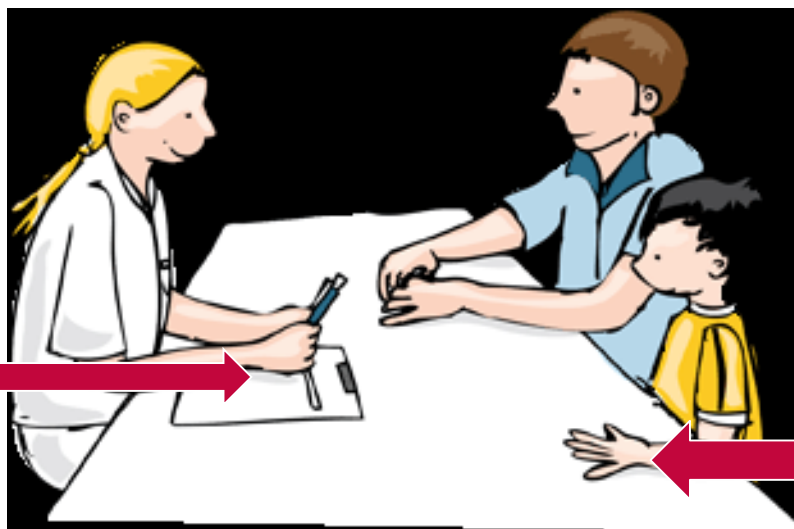
- Licht verstandelijk beperkten
- Laaggeletterden
- Mensen uit andere culturen
- Niet in vrijheid kunnen beslissen (art 5)

In staat is tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen ter zake?

Biedt de huidige WMO voldoende bescherming?

- Veel input voor de pediatrische patiënt, maar veel minder voor de volwassen wilsonbekwame
- Wie kwetsbaar is, kan wel tegen een stootje
- Als onderzoek het nieuwe paradigma wordt, zal het moed vergen om te zeggen: we stoppen ermee
- Minister Schippers vertrouwt erop dat METCs de wijzigingen verstandig zullen interpreteren.

Individuele proportionaliteit

Alternatief
materiaal

Afhankelijkheidsrelaties

Leesbaarheid
van materiaal

(Verminderen van)
belasting

Beoordelen
wilsbekwaamheid

Verzet

Ondersteuning vanuit ZonMW

[ProjectNet](#) [Vacatures](#) [Over ZonMW](#) [Veelgestelde vragen](#) [Contact](#) [English website](#)

Zoeken door de website

[Subsidies](#)

[Onderzoek & resultaten](#)

[Actueel](#)

[Home](#) [Onderzoek & resultaten](#) [Gehandicapten en Chronisch zieken](#) [Gewoon Bijzonder, Nationaal Programma Gehandicapten](#) [Programmacommissie](#)

Programma

Gewoon Bijzonder, Nationaal Programma Gehandicapten

Deel deze pagina

[ProjectNet](#) [Vacatures](#) [Over ZonMW](#) [Veelgestelde vragen](#) [Contact](#) [English website](#)

Zoeken door de website

[Subsidies](#)

[Onderzoek & resultaten](#)

[Actueel](#)

[Home](#) [Onderzoek & resultaten](#) [Geneesmiddelen](#) [Goed Gebruik Geneesmiddelen](#)

Programma

Goed Gebruik Geneesmiddelen

Deel deze pagina

Over dit programma

Op het terrein van goed gebruik van geneesmiddelen valt nog veel winst te behalen. Goed gebruik van geneesmiddelen betreft het effectief, veilig en doelmatig gebruik van geneesmiddelen nadat deze geregistreerd zijn voor gebruik.

Het doel van het programma Goed Gebruik Geneesmiddelen (GGG) is het **effectiever, veiliger en**

Inhoud van het programma

- [Over dit programma](#)
- [Projecten](#)
- [Publicaties](#)
- [GGG-raad en Commissies](#)
- [Subsidies](#)

Inhoud van het programma

- [Over dit programma](#)
- [Projecten](#)
- [Publicaties](#)
- [Kennis verspreiden/toepassen](#)
- [Werken met de Minimale Data Set](#)
- [Subsidies](#)

Hogeschool Rotterdam